

„Edinost“

baja enkrat na dan, razen nedelj in
svetnikov, ob 4. uri zvečer

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročnice brez priloge naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
vsemne številke po 6 stotink (3 nč.);
i ven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

Se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijske lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcijske lista „Edinost“ v Trstu.

Ustanovni občni zbor društva „Narodni dom v Trstu“ je preložen.
Ker je dalo pripravljane tiskovine ogromnega dela ter ni bilo mo-
goče istih razposlati o pravem
času, odložil se je ustanovni občni
zbor društva „Narodni dom v
Trstu“ na nedeljo 7. julija ob 10.
uri predpoludne.

Tekom prihodnjih dni se tiskovine
razposljejo ter upamo, da do občnega
zboru pristopijo vsi rodoljubi in rodo-
ljubke, ki so sedaj morda čakali pravil
in pristopnih listov.

0 aféri Rimler-Ugronovi.

Z Dunaja nam piše prijatelj našega
lista:

V »Edinosti« ste omenili tudi drugod
izraženo sumničenje, da dr. Rimler, bivši mi-
nisterjalni sekretar v e. in kr. ministerstvu
za vnanje stvari, je utegnil priobčiti sedaj
toliko razgovarjano brošuro vsled tega, ker
so ga podkupili v Nemčiji. V resnici bi
brošura utegnila koristiti, ako bi se v najvi-
ših krogih tudi v tem slučaju ravnali po
geslu: »Justament nicht!« Z druge strani je
tudi sumničenje opravičeno, da imajo židov-
ski in madjarski liberalci roko vmes, ker,
kakor je videti, se nadejajo, da utegne bro-
šura zmanjšati upanje, da bi se stranke,
nasprotnoče madjarskemu režimu, okrepile.
To sumno izraža »Ostdeutsche Rundschau«,
kateri seveda je tudi do tega, da bi odstra-
nila sum, ki pada na nemško diplomacijo.

Jaz mislim, da ovadbe Rimlerjeve so
nož, ki rezko reže na obe strani. V najviših
krogih morejo videti tudi od te strani, da
trozvezs dobiva vedno več nasprotnikov tudi
tam, kjer so jo doslej podpirali v največji
meri. Ako je Rimler toliko netakten, da je
objavil tudi Riegrovo, za privatno porabo
namenjeno pismo, ima tudi to svojo dobro
stran: Riegro ne morejo očitati ničesar, ker
je odkrito povedal svoje misli, in, če kdo,
je on doživel in videl, kako ne-
srečno vpliva Nemčija na notra-
njo politiko obeh polovin Avstro-
Ogerske!! On je vedel, kako je cesar
Viljem I. izpodkopal Hohenwarta in njegove

fundamentalne člene. Beust sam je to zasve-
dočil vsemu svetu. Žalostno je, da mora tak
čestitljiv, prezaslužen, nad vse pošteno mi-
sleč starček opominjati tiste, katerim hočejo
zažgati stoletni dom, a nočejo videti zažigalca.
Naj premišlujejo Riegrove besede, izražene
tudi v zavratno objavljenem pismu. (Naj bi
premišljali o njih tudi gosp. prof. Masaryk
in tisti Slovenci, ki slepo drvé za njim!
Op. ured.)

Da ima madjarsko in židovsko liberal-
stvo povoda dovolj, bati se bodočnosti, spe-
cijalno tudi bližajočih se ogerskih državno-
zbornih volitev, je pač tudi dobro znano.
Korupcije se je nakupilo toliko, in pritisk
je že tako neznosen, da mora počiti polni sod
zvižaj in krivice. Tako ali tako: volitve se ne
izvrše več tako, kakor bi želela gospodareča
gospoda na Ogorskem. Tudi tu mišljena aféra
ne more škodovati Slovanom; zadel pa je
dobro na Ogorskem in v Nemčiji! Naj se
reptilije nemške le penijo, kakorkoli!

Kar pa se dostaje Rimlerja samega, naj
povem iz svojega naslednje. Jaz sem imel
priliko par krat govoriti žnjim, in to še lan-
skega leta. Videl sem celo Riegrovo pismo,
o katerem mislim, da je priobčeno
natančno po izvirniku. Prečital sem
tudi lani jedno nemški tiskano brošuro, ka-
tero je izdal dr. Rimler pred nekoliko leti.
V tej knjižici je natančno popisano program
Rimlerjev. Program govori v obče od sre-
ta tudi Slovanom, in še sedaj bi bil vreden, da
bi ga slovanski listi priobčili v celoti. Rimler
zahteva, da se narodnostni zakon na Oger-
skem izvrši popolnoma. On govori za slodoto
in razvoj ogerskih Slovanov in v obče vseh
narodnostij; za Madjare pridržuje le vodstvo
in želi, da bi prišlo do personalne unije med
zapadno in ogersko polovino cesarstva. Tudi
v Cislitaviji zahteva izvršenje narodne jed-
nakopravnosti, ker dokazuje, da le z
okrepljenimi, zadovoljnimi narod-
nostmi na znotraj se more habs-
burška monarhija uspešno v bran
postaviti proti pruski Nemčiji.
(Zopet nekaj za prof. Masaryka. Ured.)

Po današnjem mišljenju deluje on na
porušenje trozveze in za pridruženje
Avstrije k Franciji in Rusiji. V
tem smislu je mnogo pisal tudi po francoskih
novinah. S to namero se je oborožil in šel
lani v Petrograd in, kakor se vidi sedaj, po-
znejše tudi v Pariz. Kaj vse je Rimler v tem

času počel, tega ne vem; v resnici je imel
državnozbornske nove volitve pred očmi in je
želel, da bi že do teh volitev mogli oslabiti
liberalni židovsko-madjarski režim. Zato je
iskal pomoči, da bi se začeli izdavat pri-
merno osnovani listi na Ogorskem in tudi
drugod: tudi Slovanstvu v prid.

On mi je zatrdil, da je smrtlen sovražnik
Nemčije. Tudi se je videlo, da vsa njegova
družina živi v revščini, ali vsaj do skrajnosti
skromno; to pa vse, kakor je rekel, ker se
je leta in leta trudil za politični preobrat.
Mož je silno bistrega duha, in kakor so mi
pravili od druge strani, je dobival nalog od
drugih držav za osnovanje načrtov o mono-
polu n. pr.: Tobaka. S tem si je hotel tudi
pomagati.

Kako je prišel v navskrižje z Ugromom,
za čegar stranko je deloval, in kako je sploh
prišel do tega sklepa, da je neprimerno
priobčiti sedaj pretresano brošuro — to mi
ni znano, ker od lani nisem zvedel nič več o
vsepih in nevspehih njegovega truda. Jaz
ne sodim, da bi se bil dal podku-
pit; kakor si bodi so ga najbrže od Ugro-
nove strani razalili ali pa pustili na cedilu,
do skrajnosti brez pomoči, in potem je dobil
v Parizu prijateljev, ki so mu tiskali bro-
šuro. Ne verujem, da bi se bil mož dal zlo-
rabiti drugače, dasi pravijo, da je zvit.

Škodoval je pa morda bolj sebi, nego
obči stvari, in jaz mislim, da je škoda, da
moža niso podpirali vsaj toliko, da bi bil
mogel delovati dalje brez stradanja svojega in
družine. Rimler je po zunanosti mož krepke
postave in najboljših let za nadaljnje delo.
Koliko je on — značaj, tega jaz ne vem, ker
sem premalo občeval žnjim.

Jan Szczepanik.

Spisal Fridolin Kavčič.

(Ponatiseno iz »Dom in Sveta« na željo g. pisatelja.)

V naslednjih vrsticah predstavljam čita-
teljem mladega moža, ki se je z lastno prid-
nostjo in s krepko voljo povzpел do velikih
iznajdb in ki nam zbujajo nado, da bo s svojo
vztrajnostjo dosegel še marsikaj.

Jan Szczepanik je bil rojen 12. junija
l. 1872. v Krosnem pod slamnato streho ubo-
gih roditeljev. Ljudsko šolo je dovršil v Kros-
nem, nekoliko let je obiskoval latinske šole v
Jaslem. Ker je bil zelo ubog, ga je trla ve-
lika beda.

soprog pač težko ogrel za takšen težaven
posel.

— Moj Bog, kako so dandanes izpri-
jeni ljudje — je modrovala ženica z zeleno
ruto.

— O jej in še kako — pritrjevala je
druga z rumeno.

— Da, le premisli, tista Zadunkova
Anka. Včeraj je menda dobila . . . dete. —

— Križi božji in nje mož je še le pred
tremi meseci prišel iz Amerike. —

— Ja, pred tremi meseci in dve leti je
bil tam. —

— O Bog se usmili, kakšni so ljudje. —

— O sveti zakon jim je toliko mari, ko
lanski sueg. Pa za Anko še ni čudno, saj je
bila njena mati isto taka. Skupaj sve hodile
v šolo in ljudje so pravili takrat, ko je
prišla Anka na svet, da ni zakonsko dete to. —

— Da, da, spominjam se. —

— Vidiš in mlada je isto taka. Kakor-
šna je mati, taka hči. —

— Jabolko ne pada daleč od drevesa. —

— Ne, ne, in . . .

Zopet je nekdo vstopil.

Hvala Bogu, Oton! Te ženske so res
grozno sitne in neumne.

— Wie geht es, meine Liebe — jo je
vprašal nemški, ko je videl, da ništa sama.

Roditelja nista mogla zmagovati stroškov
za sina, zato je šel na učiteljsko pripravnico
v Krakov, da bi hitreje prišel do lastnega
kruha. Po dovršenih študijah je bil imenovan
za podučitelja v Potoku, pozneje je prišel za
učitelja v Korezino z letno plačo 350 gold.
Korezina je majhna, revna vas blizu Kros-
nega, katere prebivalci se večinoma bavijo s
tkalstvom. Da ga je usoda baš v Korezino
privedla, je bila njegova sreča!

Szczepanik je imel od narave veliko ve-
selje do fizike, posebno bistro glavo pa za
akustiko in optiko. Že kot mladenič je mnogo
fotografiral in kmalu je začel izdelovati
majhne fotografske aparate in razne stroje.

Fotografija in okorne statve Korezinskih
kmetijskih tkalcev so ga privedle do najzna-
menitejših iznajdb v tkalski obrti.

Odkar se rabijo Jacquardove statve, to
je od početka 19. stoletja do današnjega dne,
je ni v tej stroki duhovitejšje in znamenitejšje
iznajdbe od Szczepanikovih.

Z njegovimi iznajdbami je nastal v tkal-
stvu velikanski preobrat.

Szczepanik je samouk v pravem pomenu
besede, kajti tehnični in teoretični pouk iz
spodnje gimnazije mu ni zadostoval. Vsak
prosti trenutek je porabil za učenje fizike,
da bi izpopolnil svoje znanje v tej stroki.
Izposojeval si je učne knjige od krakovskih
profesorjev, ker sam si jih ni mogel nabaviti.
V kratkem času si je zelo izpopolnil teore-
tično znanje.

Kot laboratorij si je priredil malo ku-
hinjo šolskega poslopja, ki je bila napolnjena
z nekaterimi fotografskimi in drugimi aparati,
katere je sam izumil in napravil z lastno
roko. Nekaj magnetov, kosov bakra, železa
in žice — to so bili njegovi skromni pri-
pomočki.

Že kot mladenič se je ubijal z iznajdbo
daljnogleda (tektroskopa), dasi ni imel ni-
kakega navodila in izpočetka sam ni vedel,
na kak način bi se dala izvesti ta misel. A
njegov duh je deloval neumorno, ta misel
mu ni dala miru, in res se mu je v poznejši
dobi posrečila ta iznajdba po žilavi vztraj-
nosti, ko je poskusil in zopet zavrgel vsaj
dvajset različnih načinov. Sestavil je daljno-
gled, s katerim se s pomočjo električnega
toka in seleno opazujejo dogodljaji, ki se vrše
500 in več kilometrov daleč.

Telektroskop je bil namenjen za svetovno
razstavo pariško in naj bi bil glavna atrak-

— Es fängt an ungemüthlich zu wer-
den — je odgovorila ona in potem sta na-
videzno obadva skupno pregledovala podobe,
mej tem pa jej je on pošepetal v uho in
prosil jo, naj mu vendar dovoli v soboto
zvečer, ko svetovalec ne bo doma, da pride
k njej.

— Ne, ne maram škandalov — zavrnila
ga je spočetka nejevoljno, nazadnje pa je
vendar dejala, četudi malo nejevoljno:

— Pridi! —

Mračilo se je, ona je sedela v svojem
budoarčku, Mireca pa je sedela njej pri no-
gah in se učila krščanski nauk.

Njej so vsi živci trepetali v nestrpni
razburjenosti.

Ob osmih je imel priti on — Oton!
Soproga ni bilo doma in lahko bi bila brez
skrbí. Strast jo je omamljala z razkošnimi
čutstvi in težko je pričakovala njegovega
prihoda.

V dnu, prav v dnu sreča pa se je oglašal
ostri karajoči glas:

— Kaj misliš, kaj hočeš storiti?! — in
za trenutek se je je polastil strah in groza jej
je potresala telo.

Moj Bog, hoče-li res žrtvovati vse, celó
svoje poštenje?!

PODLISTEK.

Mirca.

Zofka Kveder.

Aha, tamkaj ona vrsta šatorov! Precej
prvi je prvi.

— Gospoda moja, le naprej! Novitete
prve vrste! Dreyfus in Zola, španski admi-
ral in poveljnik ameriške vojne, vse, vse,
vidite tu, Cesarjeviča Rudolfa, papeža Leona
in še nešteto drugih oseb in podob imamo
v naravni velikosti z frapantno podobnostjo
razstavljenih! Vstopite, gospoda, le vstopi-
te! —

Ona se je približala šatoru in zastavila
svoj ozki elegantni čevlček na stopnice.
Komedijski, ki je glasno vabil občinstvo k
sebi, priklonil se jej je globoko in blagaj-
ničarka se je ponižno zahvaljevala »milostivi«
ko jej je porinila trideset krajcarjev, ki jih
je imela dobiti nazaj iz krone.

V šatoru je bilo prazno, lastnik ni na-
pravil nič kaj briljantnih dobičkov.

— Otona še ni — je mrmrala neje-
voljno ter pogledala na uro. Še deset minut
je manjkalo do šestih.

Stopala je okrog. Pregledala je vrsto naj-
novejših zanimivih mož in se vstavila pred

glupimi obrazi Azijatcev. In potem je opa-
zovala postarelo in preperelo obleko device
orleanke, nekoliko oškrbljeni nos kraljice
Antoniette in odbiti prst španskega infanta
don Carla. Bila je res precej bogata in mno-
govrstna zbirka.

Dve ženici sta ustopili ter s sklenjenimi
rokami obstali pred kipom svetega očeta,
oblečenim v dolg svilen ornat.

— Moj Bog, kako so lepi — je šepet-
tala ena in

— Oh, kako mi lo gledajo — stokala je
druga.

Gospa Mikličeva je nekaj časa poslu-
šala pobožne vsiklike onih dveh, potem pa je
stopala dalje ob stenah.

— Šest! in Otona še ni! —

Jezno si je opopravljala rokavice, potem
pa vendar sklenila, da počaka še četrto ure.

— Ježeš, Ježeš, poglej, kako ga kolje
— trkala se je ena izmed ženic na prsa pred
veliko skupino.

Voščene figure so predstavljale zadnji
senzacionalni dogodek, ki je napolnjeval
dnevne novice v časnikih. Soprog je z no-
žem v roki zaklal ljubimca svoje žene pred
očmi iste.

— Kako dramatično — je mrmrala ona
zaničljivo mej zobmi in mislila, da se bi nje

eija razstave. Neki konzorej mu je ponudil dva milijona frankov, če mu prepusti to iznajdbo, toda žal, aparat tedaj še ni bil zadostno izpopolnjen, ampak ga je bilo treba še izboljšati; to se mu je sedaj popolnoma posrečilo. Poroča mi namreč, da je daljnogled dovršen in me vabi na Dunaj, kjer ga bo prvikrat razkazoval učenemu svetu.

Obšudovanja vredno je, s kako dosledno žilavostjo in jekleno voljo je Szezezanik deloval. Mnogokrat bi bil obupal v neprestani borbi, če ne bi imel izredno trdne volje. Kamorkoli se je obrnil s svojimi iznajdbami, povsod so ga zasmehovali in zasramovali, češ: »Kaj more neki iznajti kmetijski učitelj?« Ko je bil v stiski, mu nihče ni ponudil za njegove iznajdbe počenega groša. Brez denarja, brez kredita se je boril, dokler se mu ni vendarle posrečilo v osebi podjetnega bankirja parlamentarnega poljskega kluba, gosp. Kleinberga, najti moža, kateri mu je gmotno pomagal, da je mogel svoje iznajdbe izvršiti in izkoristiti. Pozneje je Kleinberg osnoval zadrugo: Société des inventions Jan Szezezanik & Comp. Dunaj III. Ungergasse 12. Szezezanikove epohalne iznajdbe na polju tekstilnega obrta so sledeče:

1. Stroj, s katerim se s pomočjo fotografije izvrši predloga (patrona) za izdelovanje kart, katere potrebuje pri tkanju raznovrstnih obrazcev. Dosihdob je potreboval najboljši v tej stroki izurjeni risar več tednov, da, celo mesecev, da je narisal take predloge. Szezezanikov stroj izvrši to delo mehanično v malo minutah.

Prej je stala taka predloga 20 do 150 goldinarjev, sedaj stane tvorničarja 2 do 10 kron. Szezezanikov stroj deluje precizno in točno brez vsake hile, kar pri ročnem delu ni bilo mogoče.

2. Električni stroj za izdelovanje kart, ki se rabijo za statve pri tkanju raznih obrazcev, in ki se napravijo po risalni predlogi (1.). Doslej je šlo to delo zelo počasi izpod rok, dočim je električni stroj izvrši v malo urah.

3. Električne statve, katere tko niti neposredno od patron.

4. Najzanimivejša iznajdba v tej stroki je tkanje v naravnih barvah. Kakršne barve je predloga, ali kaka stvar, bodisi umetna slika, bodisi naravna podoba v tkanini. Po tem načinu se n. pr. eveteče drevo tké z vsemi nuančami naravnih barv. Szezezanikove iznajdbe so v vseh kulturnih državah patentirane in deloma že uvedene. Baš, ko to pišem, mi je došel od Szezezanika doposlani popis najnovejše, iz njegove delavnice izišle iznajdbe, ki je: »Štedilnik za kurjavo s premogom«. S tem štedilnikom se prihrani 15 do 20% premoga.

To so kratke, skromne črtice iz življenja in delovanja poljskega veleuma, na katerega sme biti ponosno vesoljno Slovanstvo.

Koliko idej in problemov se še snuje v mislih tega veleumnega, mladega Poljaka! Da bi jih srečno dovršil!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 28. junija 1901.

Deželni zbori. Kranjski. Poslanec grof Barbo je poročal o računskih sklepih

raznih bolnišničnih zakladov. Obžaloval je, da se je proračun za nakup instrumentov prekoračil za 1100 kron. Posl. Višnikar je poročal o računskem sklepu garancijskega zaklada dolenskih železnic za leto 1899. Ta zaklad je bil ustanovljen v ta namen, da se iz njega eventuelno pokrivajo obresti kapitala, s katerim se je zgradila dolenska železnica. Do danes je dežela plačala 187.290 gld. 18 nvč. za dolenske železnice in če se prištejejo obresti, znaša tirjatev dežele nad 200.000 gld. Osební promet na dolenskih železnicah je dokaj večí, nego se je računalo.

Poročevalec je predlagal, naj se v Žlebiču napravi postajališče, naj se napravi v Ljubljani pri klavnici nakladišče za živino, naj se premene tarife za bližnje vožnje in naj se uvažuje, da-li bi se ne dalo rabiti impregnirane bukove pragove (švelerje). O teh predlogih se je vnela daljša razprava, katere so se udeležili posl. Pakiz, Sehweget, Povše, Hribar in Luckmann. Ko je še poročevalec Višnikar na kratko odgovarjal raznim predgovornikom, je zbornica odobrila računski sklep in vsprejela nasvetovane resolucije.

Dalmatinski. Poročevalec o šolskem proračunu, poslanec Borčić, je predlagal črtanje kredita, dovoljenega za ustanovo italijanske šole v Spljetu, katera pa se ni otvorila. Italijan Ziliotto je napadal vlado, ker ne pritiska na deželni zbor za otvoritev te šole. Poročevalec Borčić je predlagal, naj se briše tudi kredit za okrajne učiteljske konference. Vladni zastopnik Marojčić in dež. šolski nadzornik Ströhl sta se temu protivila, ker da je nezakonito.

Tirolski. Stvar avtonomije južnega Tirola se v tem deželnem zboru slabo razvija. Ker za glasovanje za avtonomijo morajo biti navzoče vsaj tri četrtine vseh poslancev, uštevši vse tri škofe, ki običajno ne zahajajo v seje, jemljejo nemški poslanci polagoma jeden za drugim dopust, tako, da ne bodo mogli sklepati o tej stvari, ker ne bo navzočih dovoljno število poslancev. V večerajšnji seji so potrdili izvolitev posl. Stefanelli-ja. Načrt zdravniških zbornic so vsprejeli po živahni razpravi. Sodijo, da bodo Italijani tirali skrajno obstrukcijo.

Zgornjeavstrijski. V večerajšnji seji so sprejeli resolucijo, v kateri izjavlja deželni zbor, da je pripravljen podpirati delovanje za povspesevanje pritoka tujcev v deželo, in pozivlja vlado, da tudi ona od svoje strani stori kar je potrebno za to. Zvezi za povspesevanje prihajanja tujcev v deželo dovolil je deželni zbor 2000 kron letne podpore za dobo treh let.

Predlog poslanca Herzoga naj se na dela za gradnjo plovnihih kanalov jemljejo v prvi vrsti domačini, so izročili gospodarskemu odseku.

Moravski. Poslanec Začek in tovariši so predlagali, naj se glasuje za deželni prispevek za drugo gradnjo plovnega kanala med Donavo in Odro le pred pogojem, da se takoj prične z uravnavanjem rek, posebnó reke Morave.

Zanimive zgodovinske reminiscence. Včeraj so v Lvovu razkrili spomenik pokojnemu državniku in avstrijskemu

ministru Agenoru Goluchowskemu. Goluchowski je bil državni minister, o preporodu Avstrije v konstitucionalno državo. Njegovo ime stoji poleg družih na znamenitem oktoberskem diplomu od leta 1860., ki je bil začetna točka konstitucionalnega življenja v Avstriji. V večerajšnjem slavnostnem govoru o teh za našo državo epohalnih dogodkih je rekel deželni maršal grof Stanislav Badeni, da se je zgodilo proti volji Poljakov in proti njih političkim in narodnim interesom, ako so pozneji politički čini (februarski patent 1861.) spreminili podlago oktoberskega diploma in se odmaknili od načela, določenega v njem. Takov politički čin je bilo uvedenje direktnih državnozbornih volitev (1873.) Grof Badeni je pripovedal tudi, kako je grof Goluchowski kakor namestnik v deželnem zboru govoril proti centralizmu. Uvedenje poljskega jezika v urade in šole je neločljivo spojeno z imenom Goluchowskega.

Namestnik grof Pininski je povdarjal potem, daje pok. Goluchowski pripomogel Poljakom do velikega vpliva na vladi. Pokojni da je bil zvest deželi in svojemu narodu, da-si ne šovinist. Pokojnika zasluga ni bila le ta, da se je poljski jezik uvel v šole in urade, ampak tudi ta, da se v javnih uradih dežele porabljajo samo domače moči.

Po dolžnosti kronistov moramo še zabeležiti, da se je na slavnosti razkritja dogodila tudi mala demonstracija. Za spomenikom je bilo zbranih nekaj studentov, največ slušateljev politehnik, ki so zapeli nekako demonstracijsko pesem, ker vidijo v pokojnem ministru preganjalec narodne stvari poljske.

O pismu Riegra toliko imenovanemu Rimlerju piše »Politika«, ki je glasilo iste stranke, kateri pripada baron dr. Rieger: »Čemu vse zgražanje? Da je dr. Rieger nasprotnik pangermanizma, to vendar ni nič novega! On je že neposredno po zasnutju nemške države v velikem govoru v deželnem zboru Českim prorokoval vsenemško gibanje in njega nevarnosti, istotako, kakor jih je občutili v sedanjosti.

Tudi v svoji znani spomenici do Napoleona III. je dr. Rieger opozarjal na te nevarnosti germanizma. A vzlic temu, da se je to zgodilo v eminentnem interesu Avstrije — kakor dokazuje tudi vsebina spomenice — je dunajsko časopisje dolžilo dra. Riegra veleizjave na Avstriji in je to neosnovano obdolženje sugeriralo svojim čitateljem, nespodobnim da bi mislili sami! Rieger ni nasprotnik zveze z Nemčijo, ker je najboljši jez proti vojni med Avstrijo in Nemčijo, ali nikakor se ne navdušuje za tako prakso zveze, ki nam jemlje slobodo v gibanju in bi hotela Avstrijo postaviti v senco mogočno vspenjajoče se nemške države.

Na to izvaja praški list, kako so dunajskemu časopisju — tudi onemu, ki se imenuje patrijotično — po volji »visoki cilji« Vsenemec; isto časopisje povspesuje to gibanje, ki je iz Nemčije doli potrto z velikimi svotami in mogočnimi vplivi. Kdor pa zahteva, naj se med Avstrijo in Rusijo goji prijateljski odnosaji, tega hitro dolže felonije na — naši zvezi z Nemčijo, kakor da se je Avstrija že odpovedala svoji neodvisnosti od Prusije. V času, ko Nemčija išče, da bi zopet spojila pretrgane

ravnala lase. Pogladiła je še hčerici ličica in sama odšla venkaj. Hišino in kuharico je odposlala že prej v mesto, tako, da je bila čisto sama doma.

Bil je res on. Za trenotek je pritisnila oko na kukalce v vratih. On si je nestrpnó grizel brke in se zadovoljno smehljaj.

Odprla je.

— O draga! — vskliknil je in stegnil roke proti njej. A ona je stala pred njim visoko vspeta z velikim tujim izrazom v očeh, s ponosno vklonjeno glavo. Beseda mu je zastala v grlu in roke so se mu povesile.

— Vi ste, gospod Radkovič! Obžalujem, da vas ne morem vsprejeti, ni danes, ni kedaj drugikrat.

— Ali Vida...

— Oprostite, gospod Radkovič, za vas nisem odšel več Vida, ampak gospa Mikličeva, — je dejala mrzlo in je zaprla vrata.

On je še nekaj časa stal pred zaprtimi vrati, pozvonil celo parkrat, a ker je bilo vse tiho na kodniku in drugod, je slednjič vendar odšel.

— Prokieto! Čemu neki sem hodil zanj, če mi skoro na cilju kaže vrata! Sam vrag mi je zmešal štreno — klet je po stopnicah in se obrnil proti bližnji gostilni, kjer

vezi z Rusijo, naj bi se Avstrija ohranila v nezaupanju do Rusije in se od tam bala nevarnosti, na katere v resnici nikdo ne misli. Saj je Bismarek sam učil, da treba imeti dve železi v ognju! Sklenil je zvezo z Avstrijo proti Rusiji in se ob enem pogajal z isto Rusijo. — Razširjenje Nemčije do Adrije tudi Rusiji ne more biti ljubó. Ako bi od kompetentne strani došlo kako pojasnilo v tem zmislu, to bi bilo le v pomirjenje vsem, ki dobro mislijo z Avstrijo, in memento onim, ki hočejo ponižati našo državo. Nikomur pa ne prihaja na um, da bi hotel obisk carja na Dunaju provocirati, da-si ta obisk ne bi bil nič nedopustnega ali monstroznega. O Rimlerju in njegovih namerah naj sodi javnost. Strankarska prizadevanja na Ogerskem se odtežajo vplivu čeških politikov. Kako se Madjari — tako zaključuje praški list — v interesu svojega naroda postavijo nasproti pangermanizmu, to naj določijo sami med seboj.

Bodoča vnanja politika Italije bo križala interese avstro-ogerske monarhije! Odjako uplivnega in visokostojeečega politika italijanskega — kakor pravi — je prešla »Information« nastopno sliko o bodoči vnanji politiki Italije:

»Eden najusodnejih pogreškov, ki so jih italijanske vlade zagrešale v zadnjih desetletjih minolega stoletja, je bil ta, da so popolnoma prezirale tiste naloge v Orijentu, za katerih rešitev je Italija poklicana. Na zgodovino Benetk in Genove — da ne govorim o zgodovinskih dogodkih, ki so dalje za nami — so menda čisto pozabili ti naši vodilni državniki. Če se je v Italiji med rusko-turško vojno, za časa okupacije Bosne in Hercegovine po Avstriji, med srbsko-bolgarsko in turško-grško vojno živo zanimali za stvari v Orijentu, niso bili to očiteljni krogi, ampak napredne stranke in garibaldisti. To je, na srečo, postalo sedaj drugače, odkar je mladi kralj nastopil vlado: vsled njega politične razsodnosti. Slednjič so se vendar zopet spomnili na to, da je Orijent komaj sto milj oddaljen od italijanske obali in so slednjič orientalskim vprašanjem zopet začeli obračati tisto pažnjo, ki jim pristojna od strani države, ki je po zemljepisnem položju s tisočinitit spojena z Orijentom. Program, postavljen od dvora, po katerem bo italijanska diplomacija odslej razpravljala orientalna vprašanja, se združuje v stavek, da je Italija v prvi vrsti poklicana, da narodom na balkanskem poluotoku daja svoje moralčno varstvo in da iste najkrepkeje podpira v njih narodnih stremljenjih. Samo o sebi je umevno, da pride Italija stem v precej ostro nasprotje z Avstro-gersko; saj gre v prvi vrsti za to, da se balkanski narodi odtegnejo dunajskemu uplivu in da pridejo v čim ožje in prijateljske odnose z Rimom!

Ta cilj je deloma že dosežen. Albanci in Črnogorci so že danes satelita Rima, katerih važnost ni podoenjevati. In čim knez Ferdinand Bolgarski — kar je že skoro gotovo — postane svak kralja Italijanskega, bo italijanski upliv odločilen tudi v tej državi. Tudi v Belemgradu vladajo žive simpatije do

(Dalje v prilogi.)

so ga lepe natarice kmalu zopet spravile v dobro voljo.

Ona pa je zopet sela k Mirci, pogovarjala se z njo in jej pravila vse najlepše bajke in pravljice, kar se jih je mogla spomniti iz lastne otroške dobe.

In ko je čez par dni naznanil sprog svoj prihod, šle sta mu obe z Mirco nasproti na kolodvor. In ko so sedeli vsi v obednej sobi pri kosilu, zdelo se je Vidi, da nje sprog vendar ni tako star in da bi se ta energični resni obraz pač smel prištevati lepim, kljub onim belim nitim, ki so se mu mešale v brado.

In ko se je šalila in smejala z Mirco, nasmešnil se je še on in jej potem, ko mu je pri desertu nalagala na krožnik, tako gorko in globoko pogledal v oči, da je morala zarudeti.

Mirea pa je kradla s krožnika zdaj enemu zdaj drugemu, potegnila zdaj mamo za ušesa, zdaj pogladila papačku brado.

In Vida je bila srečna.

Saj bo zdaj Mirea dobra in blaga, gotovo bo!

Oh, ta Mirea, ta njena Mirea!

(Zvrsetek.)

Italije, ki dobijo viden izraz, ko kraljeva dvojica srbiska nastopi potovanje v Petrograd in obišče kraljevi dvor italijanski. V Atenah so za sedaj nekoliko nejevoljni na Italijo, ker menijo, da Italija stremi po priklapljenju Albanije, ali Grki so italijanski vladi dolžni hvalo, ker je dovolila, da so jim v turški vojni garibaldinski vojniki pomagali in so pomogli, da se je Kreta oslobodila od turškega gospodstva. Na Kreti sami je italijanski upliv jako velik, ker tam čutijo dobro, da ta otok prav za prav nima štirih vlasti-zaščitne, ampak le eno: namreč Italijo. Italijanski upliv je torej — da si tozadevna prizadevanja trajajo še malo časa — v vsem Orijentu jako velik in doseženi vspehi dokazujejo, koliko bi bila Italija mogla doseči v Orijentu, ako bi bile prejšnje vlade imele toliko zmisla za resnične interese dežele, kolikor ga ima sedanja.

To treba priznati, da ta »vplivni in visoko stoječi politiki« govori: lapidarno, glasno, razločno! Da torej nimalo ni — kakor se pravi — zapet. Tako razpeti so mu vsi gumbi, da mu gledaš naravnost tja v sree. Kdor tega ne ume, ta ni niti politički diletant! Priznamo, da je rabil, črtaje to sliko, nekoliko prekričane barve, da ga je nekoliko prevladovala megalomanija, lastna več ali manje vsem italijanskim politikom, da mu želje nekoliko prehitujejo resnično stanje stvari in da teče nekoliko prehitro pred dogodki; ali tega si ne vendar ne moremo tajiti, da tendence vnanje politike Italije v novjših časih je res taka, kakor jo slika on. A istotako je jasno — tako jasno, da le kakov amateurdipomat v avstrijskem ministerstvu za vnanje stvari more prezirati to — da Italija more le na škodo monarhije Avstro-Ogrske dosežati gori označene cilje orijentalne politike svoje. »Italijanski politik« govori to naravnost in mi smo mu dolžni hvalo na tem! Naši monarhiji se obeta torej za lodočnost jednak blagoslov od obeh zaveznice: od severa in od juga. Grof Goluchowski se je potil v delegacijah, da bi dokazal, kako možna je politička zveza med dvema državama, če tudi so jima gospodarski interesi povsem nasprotni. To sicer ne velja, ni res. Ali tudi, ko bi bilo res, ostaja vendar še vedno naša zveza z Italijo in Nemčijo nezmisliva. Kajti, kar nam je italijanski politik povedal, to je na dlani. Italija hoče in more razširiti svoj politički vpliv le na škodo monarhije Avstro-Ogrske. Brez političkega vpliva pa ne bomo mogli nikdar braniti svojih gospodarskih interesov na Balkanu!! A kje je prihodnost naših gospodarskih interesov?! Kje jedino je dobiti duška, na katero stran moreti razvijati ekspanzivno silo naša industrija in trgovina? Kje si moreti pridobivati novih tržišč? Mari na severu? V Nemčiji, ali celo v Angliji?! Le preko Balkana je možen njiju razvoj! O tendencah velikonemške politike in nje neizogibnih konsekvencah za monarhijo Avstro-Ogrsko so zaključeni akti; tu ne more biti več nikakega navskrižja v menenjih. In če se pojavlja kje, se dogaja to le od strani, katerim ne prihaja prav, da se razkriva resnica. Glede Nemčije smo na jasnem, o bodoči vnanji politiki Italije smo sedaj dobili blizu resnično sliko: cilji obeh naših zaveznice kolidirajo z življenjskimi interesi naše monarhije! Čim dalje si bodo naši državniki zatiskali oči pred to resnico, tem usodnejše za — monarhijo!!

Tržaške vesti.

Konfiskacija. Včerajšnja številka »Edinosti« je zaplenila e. kr. državno pravdnistvo radi uvodnega članka »Sovražnikom tržaških Slovencev«.

Radi jutrnjega praznika izide prihodnja številka »Edinosti« v ponedeljek popoldne ob navadni uri.

Imenovanja. Poštarnimi oficijali so imenovani poštarni asistenti: Anton Berger v Gorici, Josip Božja in Rudolf Stok v Pulju, Hugo Hreglich v Malem Lošnju, Edvard Burian v Ljubljani, Victor Aprile, Josip Simsig, August Achtechin, Fran Dose, Julij Ersehen, Fran Bjekar in Ivan Schwagel v Trstu. Zajedno je premeščen Anton Pezdic iz Pazina v Gorico.

Župnik don Jurizza suspendiran »a divinis«! Glasoviti rojanski župnik don Jurizza pritiral jo je do vrhunca s svojim postopanjem proti svojim slovenskim župlja-

nom in proti svojemu predpostavljenu škofu, tako, da je bil slednji prisiljen poslušati se zadnjega sredstva ter prepovedati temu župniku cerkvena opravila. (Uprava župnije mu sicer še ostane, ne sme pa opravljati nikakih cerkvenih opravil. »Piccolo« sicer trdi, da škofova prepoved dela izjemo za nedelje in praznike. Mi pa ne moremo ničesar reči, ker nismo poučeni o stvari.) Nemški pregovor pravi, da hodi vrh toliko časa k studencu, dokler se ubije; no, don Jurizza je sedaj na lastni koži spoznal resničnost tega pregovora. V zavesti, da stoji pod pokroviteljstvom tržaškega magistrata in mestne gospode, mislil je don Jurizza, da nima nikake višje oblasti več nad seboj in da je on že absoluten gospodar rojanske cerkve in svojih župljanov. Nadejamo se pa, da mu je ta tuš vsejedno nekoliko ohladil njegov vroči temperament in da ne bo več tako visoko nosil svoje velečenjene glave po Rojano in po mestnih ulicah.

Facta loquuntur! Najbolj se srdijo mladi duhovski reformatorji na nas, ako pravimo, da so v zvezi z Židi in framasoni. Delajo se silno indignirane. Dejstva pa govore, da jim ne delamo krivice in da je vsa njih indignacija gola komedija. Današnji »Piccolo« prinaša poldrugo, dolgo, drobno tiskano kolono o suspenziji župnika Jurizze in v obrambo tega ljubljence svojega. Tu se naštevajo cerkveni predpisi in razni reskripti sv. kongregacije za obrede, se tolmači kanoonično pravo, se navajajo natančni podatki o pismenem boju g. župnika s škofjskim ordinariatom in o njega rekurzijah v Rim; so navedeni podatki iz dekreta, ki odrja suspenzijo in katerega je župnik Jurizza dobil še le tekom včerajšnjega dne!! Od koga je »Piccolo« tako hitro dobil vse te podatke, da jih je mogel natisniti še po noči?!

Ali je bil škofov dekret morda potem »Piccola« uročen župniku Jurizzi?! Ali je morda škof sam nesel te stvari v uredništvo »Piccolovo«?! Kakó, kako se je zgodilo to?!

Facta loquuntur! To se je moglo zgoditi edino le potem kakega mladega reformatorja!! Kako jih tepejo dejstva po zobeh!

Novi deležniki »Narodnega doma« v Trstu. V včerajšnji redni seji odbora »zavoda sv. Nikolaja« se je sklenilo, da pristopi »Zavod« kakor deležnik (štev. 20) društvu »Narodni dom«. Slava!

22. in 23. delež je vzelo slavno »Delalsko« podporno društvo« v Trstu, odrekši še eventualnim obrestim od istih.

23. »Gospodarsko društvo« na Kontovelju.

24. G. Filip Ivanišević, trgovec z vinom v Trstu, alica Caritia št. 11.

25. G. Gjuro Vučković v Trstu.

Posnemanja vredno. Kakor je razvidno iz seznamka deležnikov »Narodnega doma«, je pristopil našemu velevažnemu društvu tudi g. Filip Ivanišević, trgovec z vinom v Trstu, ul. Carintia št. 11. Ako izvzamemo g. Ant. Bogdanovića, člana začasnega odbora, katerega pa itak že smatramo naturaliziranim in — docela našim, je to prvi Dalmatince, ki prispeva k gradnji naše trdnjave ob Adriji. Slava mu! Da bi našel mnogo posnemovaleev! Našemu občinstvu pa o tej priliki toplo priporočamo, naj se spominja gesla: Svoji k svojim!

Vprašanje o »Narodnem domu« spravi na jasno: kdo je naš! A naša narodna dolžnost bo potem, da se o nabavljanju svojih potrebščin oziramo na svoje ljudi!

»Narodni dom«. Danes je pristopilo najmlajše društvo v okolici kakor deležnik »Narodnemu domu« z deležem 200 K. in sicer »Gospodarsko društvo na Kontovelju«. Ta čin še tako mladega društva je hvale in posnemanja vreden. Poznajoci naše voditelje po okolici, smemo biti uverjeni, da ne izostane nobeno gospodarsko ali konsumno društvo po vsej okolici, da ne bi vsaj z enim deležem pristopilo kakor deležnik k »Narodnemu domu«.

Koncert novoustanovljenega škedenjskega orkestra se bo vršil, kakor smo že objavili, pojutrnjim v nedeljo dne 30. t. m. v Škedenji, v dvorani gospe Marije Sanein Čemot. Pričetek ob 7. uri popoldne, ustopenina 30 nvč. (60 st.) V dvorani bodo posteljene mize in stolice za goste. One goste, ki pridejo iz mesta, opozarjamo še jedenkrat, da zadnji voz električnega tramwaya odhaja iz Škedenja v Trst ob 10. uri tričetrt zvečer. Ker so škedenjske veselice od strani meščanstva navadno le slabo obiskovane, kar je najbrž pripisovati preveliki sličnosti mej vseni našimi veselici na tržaškem ozemlju, hotelo

se je podati s tem koncertom nekaj nenavadnega, kar bo gotovo vzbujalo radovednost med inteligentnejšim občinstvom. Kdor se udeleži tega koncerta, ne stori samo rodoljubnega čina (čisti dobiček je deloma namenjen družbi sv. Cirila in Metoda) temveč se bo gotovo tudi zabaval. Izmed obširnega programa omenjamo tukaj še enkrat le znamenitejšie točke: 2. Stanko Pinač: »Žalest«, osmeroglasen mešan zbor (oktet) s spremljevanjem orkestra; 4. L.: »Dunajsko življenje«, valček; 5. Vilhar: »Na goro«, dvospev za tenor in bariton s spremljevanjem glasovirja; 6. Sudessi: »Podoknica« (orkester); 8. * * *: »Ljubičino kopnenje«, koncerten komad in pozneje dodana novost: Prochazka: »No turno« za gosli in glasovir. Novoustanovljeni orkester je storil svojo dolžnost v polni meri, sedaj naj jo stori še občinstvo!

Cigaretni papirčki v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dovolilo gospodu Josipu Štoka v Trstu, da založi in razprodaja narodne cigaretna papirčke družbi v korist. Papir bo najpreve vrst: in boljši od vseh drugih ter pride v promet v kratkem.

Cena istega papirja pa bo ista kakor drugih tujih in mnogo slabših izdelkov.

Upati je, da bo vsaki Slovenec vedno in povsod zahteval le take papirčke in s tem pomagal naši prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda.

Pravda Mauroner-Giberti proti Mauroner-Stengle. Včeraj smo obljubili, da priobčimo danes govor zastopnika tožiteljice, gosp. dra. Gregorina. Ker pa se naše občinstvo močno zanima za to afero in gotovo želi da mu bo preporna stvar čim jasneja, podajemo tu popred nekoliko ekscerpta iz tožbe. To je tem potrebnejše, ker se je zastopnik tožiteljice na glavni razpravi sklieval na tožbo.

Leta 1887. je bil imenovan tožence Leopold Mauroner od e. kr. sodišča varuhom tožiteljice Emi Mauroner, ki je bila takrat v 13 letu. Ema Mauroner je posestovala v istem času 53 tisoč gld. v vrednostnih papirjih, ki so bili depozitirani na tukajšnjem sodišču. Že v devetem letu (l. 1882.) svoje dobe je Ema Mauroner postala sirota vsled smrti svojega očeta Viljela (mati ji je umrla že l. 1875.) in je bila s svoje sestro vred izročena v odgojo nje sestrčini Tereziji Stengle, soprogi mestnega uradnika Spiridijona Stengle. Prva leta po tem je Ema Mauroner dobivala od svojega kapitala mesečno rento 25 gld., ki se je pa v letih polagoma zvišala na 65 gld. na mesec; stroški za njo pa so bili mnogo manjši od te rente, tako, da je bilo Ema radi revne obleke, ki jo je nosila, sram pred svojimi součenkami; doma pa so ji še očitati kako mnogo da staneta nje hrana in oblačila. Ker je bila skrofulozna in jo je Stengle držala kolikor mogoče od svojih otrok, postala je tožiteljica molčeca in otožna ter je neznanosko trpela. Če tudi je pozneje popolnoma ozdravila, žalila jo je Stengle vendar neprenehoma z besedami »gnjila oseba« in z drugimi psovkami. V 20. letu svoje dobe se je Ema morala baviti s Stenglovimi otroci kakor kaka najeta dekla. Tožiteljica ni imela nikoli kakega prijateljstva, ker jo je Stengle držala daleč od vseh. Ako jo je kdaj gledal kak mladeneč rekla je ji Stengle vselej, da gleda le njena znamenja na vratu, katera ji je odstavila skrofuloznost in ji tako polagoma odvzela ves pogum in samozavest. Leta 1895. sta soproga začela tožiteljico, ki je bila takrat v dobi 20 let, nagovarjati naj svojo posest, izroči komu drugemu ker ako ostane v njenih rokah, v kratkem zapravi vse. Jedino kar bi jo moglo rešiti da je, ako sklene s svojim bratrancem Leopoldom Mauronerjem vitalicij in mu izroči vse svoje, da jej bo potem on izplačeval dosmrto stalno rento. Tožiteljica seveda ni mogla umeti važnosti takega čina ker je moralno oslabela vsled dolge bolezni, pomanjkljive vzgoje in neprestanega zasramovanja iz poniževanja. (Mimogrede naj omenimo, da je izvršila samo 6 razredno ljudsko šolo.)

Soproga Stengle sta ji seveda obljubljala vse mogoče in nemogoče in sta povdarjala, posebno da jej sedaj njen kapital, naložen v vrednostnih papirjih, nosi komaj 3% dočim jej bo, ako sklene vitalicij, nosil mnogo več in da bo kapital pri Leopoldu Mauronerju, kateri da poseduje 200 tisoč do 300 tisoč vrednosti, popolnoma varen. Vsled tega se je Ema udala, uverjena, da napravi s tem dobro kupčijo in se je izjavila pripravljeno, da

svojemu bratrancu in varuhu Leopoldu Mauronerju izroči vse svoje imetje proti dosmrtni renti.

(Dalje pride.)

Uredništvo »Brivčev« nas je naprosilo naj opozorimo, da se je v danes izišli številki dogodila pomota v paginiranju. Gradivo, ki je na četrti strani, spada na tretjo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 21.4. ob 2. uri popoldne 27.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.6. — Danes plima ob 8.22 predp. in ob 7.11 pop.; oseka ob 1.46 prapoldne in ob 1.0 popoldne.

Za družbo sv. Cirila in Metoda! Veselica, ki se je imela vršiti pri sv. Ivanu dne 30. t. m. v korist družbe sv. Cirila in Metoda, morala se je odložiti radi nepričakovanih zaprek na dan 14. julija. Ker je ta veselica v korist sv. Cirila in Metoda, dovoljite, da spregovorim par opazek v prilog tej družbi. Ne vem, da-li ste zapazili vsi opombo blagajnika v izkazu dne 22. junija 1901. Opomba se glasi: »Meseca maja je bilo dohodkov 1769.41 K., stroškov pa 2528.13 K. Od 1. do 21. junija znašajo dohodki 295.50 K., brezdvombenih stroškov meseca junija pa bo 1662.50 K.« — Številke govorijo dovolj jasno, kako je z našo šolsko družbo in kako nujno potrebuje pomoči, drugače mora propasti! Ali hočemo ali smemo dopustiti kaj takega?! Ne, ne — nikoli! Ali bi ne bil to velikanski korak nazaj v našem kulturnem življenju?! Kaj nam pomagajo druga društva?! Kaj »Narodni dom«, če si ne vzgajamo naraščajo slovenskega?! Da so pa šole glavni faktor, kaže nam jasno in glasno šola pri sv. Jakobu.

Kaj je bil sv. Jakob poprej in kakšna narodna trdnjava je sedaj?! In to trdnjavo da bi izgubili potem, ko smo jo sezidali s tolikim naporom in tolikim trudom?! Morda pa misli marsikdo, da družba itak ne more propasti, naj jo že on podpira ali ne. Ne, temu ni tako. Obstanek družbe je odvisen od naše delavnosti in požrtvovalnosti. Družba nima nobene glavnice, nobenega rezervnega fonda. Če prenehajo dajati radodarna sra slovenska, prenehati mora tudi družba! Na delo torej vsi! Ženske in možke podružnice, kje ste?! Vprašam Vas: koliko veselice ste priredili v teku enega leta v korist družbe?! Kaj se je sploh storilo na opetovane prošnje in opombe glavnega vodstva? Nič! Ali malo več, nego nič. Nihče se ni ganil. Edina tržaška ženska podružnica vzdržuje in podpira tri vrtece v tržaški okolici in pošilja še prispevke vodstvu v Ljubljano. Zdatna in hitra pomoč bi gotovo bila, ko bi vse ženske in možke podružnice prirejale veselice v ta namen. Če ve kdo kako drugo sredstvo, naj je objavi hitro! Storit hočemo vse, vse! — da rešimo sebi čast in narodu največjo postojanko, ki je v največji nevarnosti. Posebno kličem Vam, Štajerci, Korošci, denite roko na sree in vprašajte se: kaj ste storili za družbo, ko vendar uživate njene dobrote?! Zdaj, ko naša možka podružnica sv. Cir. in Met. razpošilja okrožnice za Ciril-Metodijski dar: odprite roke, odprite sree! Naj se pa č vsakdo odzove okrožnici z največjo vsoto, kakor mu je le mogoče, kajti družba ni bila še v takih stiskah, kakor je sedaj! Rešiti jo moramo sami iz lastne moči, kajti: Bog je visoko in car je daleko!!

Slavnosti pevskega društva »Kola« se udeleži, zraven včeraj objavljenih društev, tudi »Del. podp. društvo« v Trstu z zastavo.

Za zastavo pevskega društva »Kolo« je podaril veselčni odsek »Tržaškega podpornega in bralnega društva« v Trstu 20 kron. Prisrčna zahvala.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

P. S. V zadnjem izkazu darov je, po neljubi pomoti, izostala zahvala darovalecem.

Bratje Sokolaši, kateri nameravajo udeležiti se društvenega izleta v Devin v sokolski opravi, so uljudno naprošeni, da se čim prej prijavijo osebno pri tajniku, bratu Drag. Podreka, — ali pa naj ga pismeno obvestijo v kavarni Commercio. — Želeti je, da bi se bratje Sokoli mnogoštevilno udeležili izleta v sokolski obleki, katera posebno te dni tako častno nastopa v zlati Pragi!

Deška šola družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu priredi — kakor omenjeno že parkrat — jutri svojo vsakoletno šolsko veselico na korist družbi. Vse točke programa bodo izvajali izključno le šolski otroci. — Želeti bi bilo obile udeležbe, ne

le se strani priproste ljudstva, ampak tudi se strani naše inteligence, ki običajno na naših vrtnih veseljih pri sv. Jakobu toli rada blesti s svojo odsotnostjo. Mnogi se izgovarjajo, da jim je sv. Jakob preveč oddaljen. No, Barkovlje, Prosek ali Opčine so že bolj oddaljeni in vendar je vsako nedeljno polno slovenskih izletnikov po vsej okolici. Zopet drugi se pritožujejo, da je naš vrt nekako divji, neuravnan in zanemarjen. Radi priznavamo, da to ni kak kultiviran park z umetnimi nasadi ali upoštevajmo družbine prežalostne gnotne razmere! Družbino blaginjsko je zopet v skrajni zadregi, zdi se, da zanimanje za našo šolsko družbo peša. Seveda imamo Slovence — ki smo ubog narod — že toliko narodnega davka, da ga prav težko zmagujemo. Toda družba sv. Cirila in Metoda ne sme trpeti pri tem. Ona je tako važen faktor v našem javnem narodnem življenju, da moramo zastaviti vse sile, predno dopustimo, da nam propade. Pomagajmo jej, podpirajmo jo vsaki po svojih najboljših močeh in pohajajmo pred vsem v si na veselice, ki se prirejajo na korist družbi. Torej nagotovo svidenje jutri na vrtu pri sv. Jakobu in »naj ne manjka nihče vseh«. Začetek ob 6. uri popoldne.

Iz pred naših sodišč. Dne 9. maja t. l. so se v Kopru stekli nekateri novinci. Anton Peroša iz Ponjana, kateri se ni mogel ubraniti svojim nasprotnikom, izdrl je nož in začel mahati okoli sebe. V tem je prišel tja načelnik orožniške postaje in je hotel Perošo razorožiti. V tem spopadu sta bila oba ranjena, Peroša in orožnik Bukavec, kateremu se je posrečilo ukleniti razgrajča še-le potem, ko mu je prišel na pomoč drugi orožnik. Radi tega je tukajšnje deželno sodišče obsodilo Perošo na 5 mesečno težko ječo, poostreno z jednim postom na mesec.

Vesti iz ostale Primorske.

× Velika zmaga za ves boljši okraj. Široko so znane razburljive pritožbe z Bolškega zaradi gozdnih in pašnih prepovedi. Tudi v deželnem in državnem zboru je bilo o tem govora. Dr. Henrik Tuma je nastopil v imenu občine Bovec tožbo na upravno sodišče in je šel tudi sam na Dunaj, kjer je zmagal na vsej črti, kajti upravno sodišče je uničilo ves postopek e. kr. oblastni. Vseled tega ostane paša na planini Goričica in raba gozdov Gošča, Skrilje, Gabrije, Jerebov žleb itd. kakor je bila pred onimi zloglasnimi prepovedmi. Prebivalstvu moramo le čestitati na zmagi tega pravnogovega nad birokratsko trmo!

× Ali smo v ustavni državi? Zopet danes moramo vslikati tako, kajti govori se o dejstvu, ki nas je osupnilo, čeprav se je dogodilo v Istri! To pa je že višek. Italijani sicer ne zahajajo v deželni zbor, ali zborujejo vendar privatno in dajejo tem svojim privatnim konferencijam veljavnost dež. zbora!!! Tako se govori, da so naložili deželni odbor, naj iz vestnim učiteljem izplača izredne podpore, Češ, da ta trošek že odobre kedaj pozneje, ko bo deželni zbor zboroval formalno!! Torej to bi bila najnovejša pot za izključanje hrvatskih in slovenskih poslancev od deželnega zborstva delovanja! In ni naj bi ne dvomili: da-li smo še ali nismo več v ustavni državi, ko vidimo, ko se signori postavljajo izven ustavnih zakonov!!

× Odbor pevsko-bralnega društva »Ilirija« iz Pobege pri Kopru se najtopleje zahvaljuje vsem bližnjim in daljnim narodnjakom, ki so se udeležili veselice dne 16. t. m. ter so s svojo prisotnostjo počastili to društvo in mu nekoliko pripomogli.

Posebno se iskrenim sročem zahvaljuje domačim diletantom ter slavni zboroma pevskih društev »Zrinjski« iz Dekani in »Svoboda« iz Sv. Antona za prijazno sodelovanje na veselici.

Slednjič se še presrečno zahvaljuje g. darovateljem, Andreju Zafredu, trgovcu v Trstu (3 K); I. Pipanu, župniku pri Sv. Antonu (2 K); I. K. iz Kopa (1 K) in A. S. (1 K), ter vsem prijateljem našega društva. Odbor.

Vesti iz Kranjske.

* Turnarski izgredi v Idriji. Citatelji naši se morajo še spominjati, da je povodom neke nemškutarske slavnosti v Idriji 8. in 9. decembra m. l. prišlo do demonstra-

cij proti tjakaj došlim ljubljanskim turnarjem. Ko so se turnarji odpeljali iz Idrije, je množica ljudstva udrila za vozovi in je metala kamenje in repo vanje. Povdariti pa treba, da ni bil nihče turnerjev in nimalo poškodovan. Radi teh dogodkov se je predvčerajšnjim na dež. sodišču ljubljanskem vršila razprava proti 12 osebam. 1 obtožencev je bil rešen krivde, 2 sta bila obsojena na enomesečno težko ječo, in vsi drugi na šesttedensko. Nemškutarija ljubljanska bo menda sedaj zadovoljna in bo — izzivala dalje!!

* Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda »Pivka« v St. Petru na Krasu bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo dne 7. julija t. l. ob 5. uri popoldne v salonu gostilne g. Ivana Korošca v St. Petru. Na obilno udeležbo vabi Odbor.

Vesti iz Štajerske.

— Strah pod nemškimi klobuki. Ker so baje celjske šolske sestre razposlale na nekatere okrajne zastope okolišnice za ustanovitev slovenske deklishe šole, sta zavlada strah in jeza pod nemškimi klobuki. Taki so ti sovražniki — omike! Ta dni smo povedali, da je na Štajarskem 20 meščanskih šol, vzdrževanih od dežele. Vse so nemške, in nijedna ni slovenska. To dejstvo postavite v paralelo z dejstvom, da tretjina prebivalstva na Štajarskem je slovenska, pa si morete misliti — svojo. A ne, nemška krivičnost sega preko te paralele! Njim ni še dovolj ta krivica, da dežela vzdržuje toliko in toliko meščanskih šol za Nemce, za Slovence pa nobene, ampak oni bruhajo srd tudi radi tega, ako si Slovence sami hočejo snovati šole! Oni trepečejo v strahu pred omiko naroda slovenskega in s tem so se obsedili sami!

— Iz Šoštanja nam pišejo: Kam na počitnice? Tako je vpraševal marsikateri naših rojakov ob zaključku šolskega leta, ko namerava sebi in svoji deci poiskati kraja miru in počitka v vročini poletni.

Odgovor se bo glasil povsod: V planinski raj hitimo zdaj, da okrepčamo se za prihodnje delo!

Evo, v planinski raj, kateri vam daje svežega zraka, zaželenega počitka, senec obilo v temnih gozdih, hladne bistre vode za kopelj ter tudi zabave med lastnimi rojaki!

Vabimo torej drage nam brate, naj si poiščejo v naši divni in krásni šaleški dolini, posebno v Šoštanju, kotiček počitka in veseljem bodo po počitnicah vslikali: Okrepčani in zadovoljni poprimimo se svojega delavnika v šolah! In z radostjo bodo pričakovali prihodnjih počitnic.

(Čes bi bil res, da bi se Slovani le v slovenske kraje podajali na počitnice in da ne bi več naših nasprotnikov pitali s svojimi groši. Op. ured.)

— Za pravico slovenskega jezika. Okrajni zastop celjski je na predlog dr. Hrašoveca sklenil obrniti se do ministrstev z zahtevo, da se na raznih uradih v Celju uvedo dvojezični uradni napisi in dvojezični uradni pečati.

Razne vesti.

Bitka s cigani. Blizu nemškega mesteca Altenburga jo prišlo med prebivalci in cigani do prav resne praske. Nedavno so se privlekli tjakaj na več vozovih cigani in so v pravem pomenu besede izsiljevali iz prebivalstva denar in hrano. Policija si ni znala pomagati drugače, nego da je gasilec z brizgalko poslala na cigane. Ti so počeli brizgati na cigane vodo, cigani pa so odgovarjali s strelji iz samokresov. Gasilec so priskočili na pomoč prebivalci ter začeli ciganski tabor kamnati. Cigani so naposled pobegnili. Na obeh straneh je več lahko in težko ranjenih.

Ljudsko štetje v Galiciji. Rezultati ljudskega štetja v Galiciji so: 7.317.023 prebivalcev. Od teh jih je 3.252.308 rimskokatoliške vere, 3.103.410 grko-katolikov, 810.845 Židov. Poljski občevalni jezik je napovedalo 3.989.538 prebivalcev, maloruski 3.804.212, nemški 201.846. Čitati in pisati zna 2.210.453 prebivalcev, samo čitati 446.154, ni čitati ni pisati 4.660.416 prebivalcev. To je žalostno: nad polovico analfabetov.

Brzjavna poročila.

Sankejonirani sklepi delegacij. DUNAJ 28. (B) »Wr. Ztg.« objavlja sankejonirane sklepe delegacij ter sankejonirani proračunski provizorij od 1. 1901.

Kronanje kraljeve dvojice angležke.

LONDON 28. (B) Kralj Edvard je izdal proglas, v katerem naznanja, da se bo kronanje njegovo in kraljice vršilo prihodnje leto. Dan še ni določen.

Roparski napad na železniški vlak.

MOSKVA 28. (B) V bližini neke postaje kazanske železnice so tri možje skočili na tovorni vlak, da bi ga ooprali. Službojoče osebe so ustavile vlak, da bi prijeli zločince. Le-ti so streljali s samekresov, ne da bi bili nikogar zadeli in so potem zbežali.

Presledovanja v Turčiji.

LONDON 28. (B) Reuterjeva pisarna javlja iz Beirutha dne 24. t. m.: Protitrem turškim uradnikom v Damasku, pripadajočim plemenitim družinam v Carigradu, so vsled ovadbe bila izdana povelja za aretiranje. Jednega so aretirali v Damasku, druga dva sta ubežala v ruski konzulat.

Ruski konzul je prijavil valiju, da ta dva uradnika izroči takoj, čim dobi tak ukaz od ruskega poslanstva v Carigradu.

Išče se

za Campagna Czeyki vrtnarja. Ponudbe gospodu Trudnu Via Stadion 8.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1, druga podružnica „Alla città di Londra“ z najfinjšimi izdelki v ulici Poste nuove 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Nova mlekarina

pristave v Kočah vdobiva vsak dan sveže mleko, smetano in stočeno smetano. Ulica S. Giovanni št. 3 v Trstu.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nvč., za na dom po 30 nvč. liter. Rebula iz Brd po 32 nvč. liter. Vinski očet po 12 nvč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nvč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Konrad Jacopich

trgovec z jedilnim blagom v Trstu, Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijali, navadnega in najfinjšega olja, najfinjše testenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Ceniki franco.

„Durator.“

Podplati so zastoj, ako vsakdo rabi „Durator“ ter žnjim 3—4 tedne maže svoje podplate, kateri trajajo 5 krat več m jih voda ne obrabi. Cena jedni škafitjci z navodilom vred 1 in 2 kroni. „Durator“ se prodaja v mirdilnicah, specerijskih prodajalnicah, trgovinah z usnjem in obuvalom. Kjer se ga ne vdobi, naroči naj se ga z 1 K 20 stot. franco naravnost pri glavnem zastopniku za Primorsko, Istro in Dalmacijo: J. Michajup v Trstu, ulica Rossetti št. 12.

Zaloga dalmatinskih vin

iz lastnih kleti in istrski teran toplo priporoča cenjenim družinam, gg. krčmarjem in hotelijem. Simeon Pavlinović v Trstu, Via Chiozza 11.

Nova čevljarnica

„Alla Corsia Giulia“, Fran Benčiča v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obuvala vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago, kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarn. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se dogotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Delavnica

za popraviljanje vsakovrstnih strojev, motorjev na plin in brizgalnic vseh vrst. Kovarska delavnica. Alojzij Schroeck & C. v Trstu, ulica B-lvedere št. 9.

Operatèr kurjih očes,

(Kalisty diplomovan specialist Giordani, ima svoj ambulatorij v Via Stadion 3. I. ki je odprt od g. predp. do 6 pop ob nedeljah in praznikih do 4. pop. Izvršuje odstranitev kurjih očes in zraslih nohtov tudi v najbolj kompliciranih slučajih na poseben način in brez nikakoršnih bolečin. Cena za operacijo v ambulatoriju 1 krona, na domu 2 kroni.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki izbori pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podohe na platno in šipe, ogledala, žime in platno, razne tapcarije itd. Daje tudi na obroke

Stanovanje se odda

v Sv. Ivanu 336 s 24 avgustom ali 1. sept. t. l. v hiši dedičev Josipa Gasperšič-a. Cena 400 K. — Ponudbe g. Frana Škapin trgovcu v ulici S. Caterina 6.

Ugodna prilika.

V ulici Nuova, nasproti lekarni Zanetti se nahaja velik izbor

NAOČNIKOV

v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in srebru iz najslavnejših tovarn s in periskopičnimi lečami od 25 novč. više.

Naočniki so zdravniško predpisani.

Moderne lorižete vdolane v želvino kost, dalnogledi za kopno, za pomorju in gledališče.

Termometri za mrzlico, barometri in povekševalne leče po ugodnih cenah.

➡ Sprejemajo se poprave. ➡

Nova pekarna in sladčičarna MATEJ PERITZ

TRST. — Via Giulia 1 A — TRST.

Priporoča svoj 3 krat na dan zveži kruh, vsakovrstne najfinjše sladčice, nadalje fina vina v buteljkah in moko v velikem izboru. Postrežba hitra in točna na dom.

Gostilna

Dominik Ravalico

TRST. — Ulica Ghega št. 7. — TRST.

Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran, Istrsko, Opolo, Vis, najfinjša vina v buteljkah, pivo prvega reda.

Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro. Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo, tudi se sprejemajo naročbe na dom s točno postrežbo.

Gostilna Fr. Valetič,

ulica Solitario št. 12.

Vedno sveže pivo po

24 nč. Okolčansko in

istrsko vino po 40 nč.

Oznaniło.

Kdor želi piti deželno-znani teran iz Svetega pri Komnu iz kletij I. Della Schiava, obrne naj se naravnost na imenovano tvrdko, koja ga ima samo 25 hl po 64 stotink liter od 56 lit. naprej, franko kolodvor v Nabrežini, ali Tržačanom franko na dom brez carine.

Tržačani vdobijo uzorec za poskušnjo pri g. L. Linassiju v ulici della Caserma st. 7 a drugim ga pošlje franko lastnik I. Della Schiava v Svetem pri Komnu.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

• T R S T •

TOVARNA:

Via Tesa,

vogal

Via Limitanea

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko postopje)

in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapecarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

RESTAVRANT

S PRENOČIŠČEM

na Opčinah

odpre podpisani z jutranjim dnevom v hiši gospoda Jamška št. 174. Sobe so lepo meblirane, postrežba bo točna. Točila se bodo razna vina najbolje kvalitete, posebno teran I. vrste, potem Dreherjevo pivo. Kuhinja izborna. Priporočuje se mestnemu občinstvu in onemu na deželi za obilen obisk se beleži udano

Josip Vouk.

Rojansko posejilno in konsumno društvo v Rojani (pri cerkvi) priporoča svojo dobro znano

„Društveno krčmo“

v kojej se toči:
najboljše domače črno vino po 52 novč.
I. vrste istrsko „ „ „ 40 „
kakor tudi Steinfeldsko pivo v sodčkih in buteljkah.

Gorke in mrzle jedi.

Lep senčnat vrt. — Kroglišče.

Prodajalnica jestvin.

Via Chiozza 12. — Trst.

Prodaja vsakovrstne jestvine kakor: kavo, sladkor, riž, testenine, fižol, krompir, maslo, olje kis, nadalje mlo, razne konzerve sveže, vino v buteljkah. Vsak dan svež kruh. Poštne pošiljke od 5 kg naprej po zmernih cenah. Za obilen obisk se toplo priporoča

Jožef Staré, trgovec.

Proti malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli v Ljubljani
dvor. založnika Nj. Svetosti papeža,

Ima v sebi
90 krat več železa

kakor druga po reklamni nezasluzno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno umizno vino.

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni pri oslablih osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Svoj k svojim!

Zaloga obuvala

v ulici Riborgo štev. 2.

Pozor okoličani in tukajšnji Slovenci! V mojej zalogi vdobite na izbor najcenejše in okusno izdelano obuvalo.

Sprejemam tudi naročbe po meri. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Lovrenc Vodopivec.

Razpis

službe tajnika. Plača 1000 kron na leto. Zahteva se v govoru in pisavi sposobnost slovenskega, italijanskega in nemškega jezika. Glasbeno izobraženi imajo prednost. Prošnje do 1. avg. t. l.

Županstvo v Sežani

dne 20. junija 1901.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kostarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali tudi brez gobe.

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo ali obrtnike od 60 kron naprej.

5 letno jamstvo.

Velik izbor vseh pripadkov spadajočih k šivalnim strojem.

Pošiljatve na deželo po povzetju.

Mehanična delavnica za popravljanje strojev vseh vrst.

RUDOLF RÖTTL Trst, Trg Piazza S. Caterina št. 2.

Velika zaloga koles

novih ali vže rabljenih iz prvih tu — in inozemskih tovarn.

Prodaja in menjava po ugodnih cenah.

Bogat izbor pripadkov in pneumatik.

Sprejemajo se vse poprave kakor tudi lakiranja na ognju in niklovanja.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

sè zeleno varstveno znamko »nuna« 12 malil ali 6 velikih steklenic 4 krone franko.

A. Thierry-ja stolistno mazilo

2 lončka 2 kron 50 stot franko, razpošilja proti predplačilu:

A. Thierry-ja lekarna „Pri angelju varhu“

v Pregradi, Rogatec Slatina (Rohitseh-Sauerbrunn).

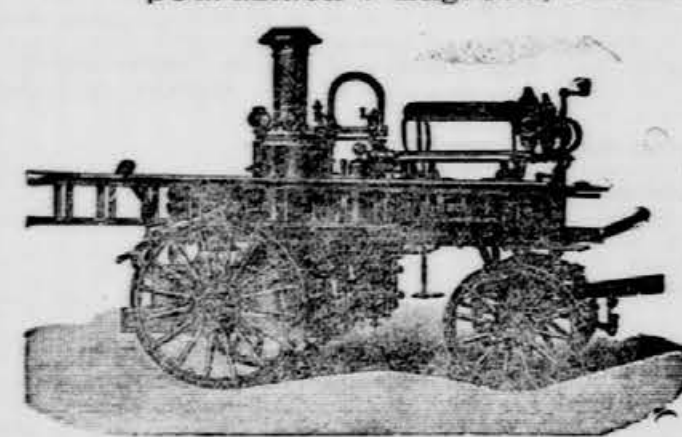
DUNAJ: Centralna zaloga: Lekarnar C. Brady, Fleischmarkt 1. — BUDAPEST: Lekarnar I. pl. Török in Dr. Egger. — ZAGREB: Lekarnar S. Mittelbach.

Na drobno se vdobiva povsod.

Ces. kr. priv. tvornica strojev, brizgalnic, čelad, cevij, pasov in prva moravska mehanična tkalnica trdke

Czech pri Prostjevi (Moravsko.) **R. A. SMEKAL-A** Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in priredbo, da na obe strani vodo sesajo in mečejo.

Parne brizgalice, s katerimi zamoreta že samo dva človeka delati; izučba lahka in brez masinista. Dalje motorne vozove, aparate za acetilenski plin, brizgalnice proti peronospori „Vermorel“ po 16 kron, „Avstrija“ po 20 kron franko na vsako pošto.

Kmetijsko orodje. Izdelki solidni, lepi in po ceni. Uzorci in ceniki brezplačno.

— Ugodni plačilni pogoji —

Spoštovanjem

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

JOŽE BOLE

urar pri železniški postaji na OPČINAH

popravlja in prodaja vsakovrstne ure po jako ugodnih cenah ter jamči za vsako izvršeno delo. Priporoča se slavnemu občinstvu na Krasu in po okolici.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

Kožnar in izdelovalec kap

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molemu in ognju.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega.

— Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestuje po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563

Postno-hran. račun št. 837.315.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst. (Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati, moltri, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov z kirurškega zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje

za pogrebne svečanosti

ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 — Zaloga: ul. Istituto 15
Telefon št. 141 | Telofo št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I., II., III. IV. razreda; prevzvi mrličev v tu- in inozemstvo; katafalki v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski; krst iz vložene cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetlic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetlic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pogrebni predmetov.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. u. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Štefan Cruciatti

ornamentalni kamnosek

v Trstu, via della Pietà št. 25.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in kompliranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slanege ali žaganega mramorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podobe bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Proti malokrvnosti, za rekonvalescente in v obče za vse šibke osebe kakor tudi blede deklice se priporoča

Ravasinijev železnati kinin.

Sestavljen je iz racionalno izbranih potrebnih količin železa in delujočih prvin kinina.

Vdobiva se samo v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

Postne pošiljke s povzetjem.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da so VINA iz VISA, KAŠTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljena pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregestega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizirani zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najčnejša vina.

CENE:

Istrski teran liter po 32 novč,
Vino iz Kaštelov pri Splitu 34 „
Fino vino iz VISA 34 „
Vino Opello 38 „
Belo vino iz VISA 40 „

Zahtevajte vaelej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorščak)

Restaurant
SILBEREGG
Via Ghega št. 9 A.
najugodnejša gostilna
PLZENSKO PIVO SILBEREGG
po 24 novč. liter.
Namizna vina in v buteljkah
zajamčeno pristna
Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.
Kosila in večerje od 20. novč. više.
Pivo v buteljkah
iz zaloge
SILBEREGG (G. E. POHLY).
Via Zovenzoni št. 2.
Tam se nahajajo tudi najpristnejša
vina: opollo, istrsko črno in belo.

Veliki krah!
New-York in London nista priznala evropski celini ter je bila velika zaloga tuje srebrnine prisiljena, oddati vna- jem zalogo zgolj proti majhnemu pla- čilu oclavnih moči. Pooblaščen sem iz dobrih nalog. Pošiljam torej vsakomur lepe predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6.60 in sicer:
6 komadov najfinjših namiznih nžev - o pristno angleško klimo;
komadov ameriških pat. srebrnih vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
1 komad ameriška patent. srebrna zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mesko;
6 kom. ang. Viktorija čašic za podklado;
2 kom. efekt. namiznih svečnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 kom. najfin sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gl. 6.60.
Vsek teh 42 predmetov je popred stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6.60. Ameri- čansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da le-ta inerat ne temelji na
nikakšni slepariji
zavezanem se s tem javno, vsakemu, ka- teremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno pri- kladna kot **prekrasno**.

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši ameriškega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr. 19.

Pošilja se v provicijo proti povzetju, ali če se zneže naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina.)

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako za- dovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dakan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako ko- ristna, prošim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik

Javljam slavnemu občinstvu, da sem sprejel gostilno

„Alla Rosandra“ v Žavljah

kjer točim prve vrste črno in belo vino istrsko ter Kozlerjevo pivo.

Izvrstna kuhinja.

Lep senčnat vrt in krogljišče.

Za obilni obisk se toplo priporoča svojim rojakom udani

Josip Bogatec.

Velika zaloga krojnega blaga.

Krojaška zadruga

vpisana zadruga z omejeno zavezo

GORICA Gosposke ulice 7 GORICA

Priporoča vse v to stroko spadajoče blago ter jamči za pošteno in solidno po- strežbo.

Cene stalne brez pogajanja.

Hiša na prodaj.

V ulici Muraglione št. 22 je na prodaj enonadstropna hiša s 6 prostori pod jako ugodnimi pogoji. Podrobni pogoji se izvedo v zalogi olja Jos. Gregorčiča v ulici Barriera vecchia št. 4.

Najboljše
stiskalnice za grozdje
in OLJKE so naše stiskalnice
najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno naj- boljše delovanje, ki prekasa vse druge stiskalnice.
Najboljše avtomatične paten- tovarne trtne brizgalnice proti peronosperi
„SYPHONIA“
ki delujejo same od sebe, ne da jih bilo treba goniti.
Avtomatična briz- galnica.
Stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za mastiti in obirati grozdje, stroji za su- šenje sadja in drugih vegetalnih, živlenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko.
Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.
Slamoreznica, ročni mlini za žito v raznih veli- kostih in vsi drugi stroji na poljedelstvo.
Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo edino le tovarnarji
PH. MAYFARTH & Co.
c. kr. izklj. privilegovana tovarna za poljedelske in vinske stroje.
Dunaj, II./I. Taborstrasse št. 71
Odklikovani v vseh državah sveta z nad 450 zlatimi in srebrnimi kolajnami in pohvalnimi pismi.
Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.
Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsod, kjer še nismo zastopani.
„Čuvati se pred ponarejanjem“.

Velika zaloga koles
po nečuvno nizkih cenah.
Nova kolesa I. vrste od K 150.— više. Kolesa za dame z ravnim okvir- jem, dobrim gumijem K 65.—, 80.—, 90.—, 100.—. Pneumatiki, gumijevi nadkrovi, dobre vrste K 9.—, Cevi K 5.—. Ceniki gratis. Vsi deli jednako po ceni.
K 18.
Neprekosljiv v svojem delovanju, najpripravljenši šivalni stroj na roko. „The juvel“ siva vsako snov, debelo ali tenko in tudi najmoč- nejše sukno in platno. Celo se- stava je od železa in jekla, fino poliran, s premenjavo na zobno kolo, živan- kami, posodico, ključem in potegovalcem vija- kov, teža 5 kg. K 18.—. Singerjev za dvojno šev 36.—.

Največja novost! Ilustrovani dunajski koncertni ročni akordeon
dobro sestave in nizke cene veliko zanimanje. Posebno fini akordeon, 10 tipk, 2 registra, 20 dvojnih glasov, 2 pridrževalca, 2 dvojna meha z okovi od jekla, odprt klavirnat od niklja, močen, širok, krasen glas, 35 cm velik krasen instrument, jamčeno brez napake, 75 najboljših okeov, od niklja, godba jednaka 2 korom, lahka priučba. Cena s šolo K 9.— na ogled po povzetju, ako ne ugaja, vrnem denar.
Najnovejša, velika novost! Fotografski popolen stroj gl. 1.90 s
svoje znanosti popolnoma izgotovljene fotografije. Lahka manipulacija, velikost 5x5
Cena kompletne stroja z vsemi potrebnimi in navodilom s krasno škatljo gl. 1.90 Velik stroj z objektivom in neštevilnimi potrebnimi gl. 3.— Za zunanje na- ročbe se zaračuna zaboj 35 novč.

M. Rundbakin — zaloga
Dunaj. — IX Berggasse 3 — Dunaj.
Ceniki gratis in franko.

IVAN SCHINDLER
Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.
razpošilja gratis in franko kataloge v slo- venske-italijanskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.
Cene nižje kakor drugod.
Za reelno postrežbo se garantira.
Ugodni plačilni pogoji.
Solidne zastopnike se išče.
IVAN SCHINDLER
ces. kralj.
privilegiran lastnik
Dunaj, III Erdbergstr. št. 12.

Grand Hôtel-Restaurant Obelisk
OPČINA
Nova lastnika ravnateljja Berrettini & Cattaneo.
Valikanski vrt in veranda. — Krasen razgled.
Izvrstna kuhinja Plzensko in Kulmbaško pivo.
dobro perskrbljena vsaki čas. Specijaliteta: Kraški teran.
KEGLJIŠČE. — LAWN-TENNIS. — KROGLJIŠČE. — BILJARD. — TELOVADNE PRIPRAVE.
Telefon št. 657.
Ob nedeljah in praznikih v lepem vremenu vozne zvezde od restavracije „Central Pilsen“ na Opčino.
Najzmernejše cene. Točno postrežbo vodita lastnika-ravnateljja osebno.
Vsakojaka pojasnila daje in slučajna naročila prejme gospod BERRETTINI
„Nova restavracija Central Pilsen“, (Trst Via Torrente 10)
z vrtom, kamor ne pride prah, ker je v zavetju. Kegljšče.
Izvrstna kuhinja dobro preskrbljena vsaki čas. — Poštene cene. — Najtočnejša postrežba.

G. Rumpel inženjer in stavbinski
ooo podjetnik. ooo
Dunaj, XIX., Colloredogasse št. 38.
TOPLICE JABLONEC MARIBOR.
Sprejema pripravljala dela, projekti- ranja in izvršitev vodnih napeljav, vsakovrstne dobave vode za občine, urade in zasebnike. Vodovodne inšta- lacije, vsake vrste naprave za dviganje vode, rezervoarje iz betona, stavbe za ooo plinarne in kanalizacije. ooo
Najboljše reference! o 27 letna praksa!

Trgov.-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom.
V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki si nalože za najmanj jedno leto po 5%, na- vadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za- meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vključbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo de- lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obre- stujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovenska Čitalnica).
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.
Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure se: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.
Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 po- poludne.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Pozor!
Častim si naznati sl. občinstvu, da je moja prodajalnica vedno preskrbljena manufakturnim blagom vsake vrste in po cenah, da se ne bojim nikake konkurence
vsaki dan dohaja novo blago.
V nadeji, da me bo slavno občinstvo poč- češalo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem
F. Dobauschek,
trgovec z manufakturnim blagom.
Via Barriera vecchia 27 v Trstu.
Se govori Slovenski!
Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik
tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk
Borovlje (Ferlach) Koroško
priporoča
svoje najboljše in zanesljive puške vseh zistemov in kalibrov. Znamenite in oestrorelne puške za šibke, risanice, lovske kratke puške in dvo- oevke za cele krogle iz dobrega kovanega materijala, najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskušano. Komade, ki ne ugaajo, sprejemam nazaj, jih zamenjam ali pa povrne denar. Sprejemam v popraviljanje vse, udelavam cevi v stare puške, nova kopita, pre- delavam puške za nabijanje od spredaj v take za na- bijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu oodne cene.
Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brez plačno in franko